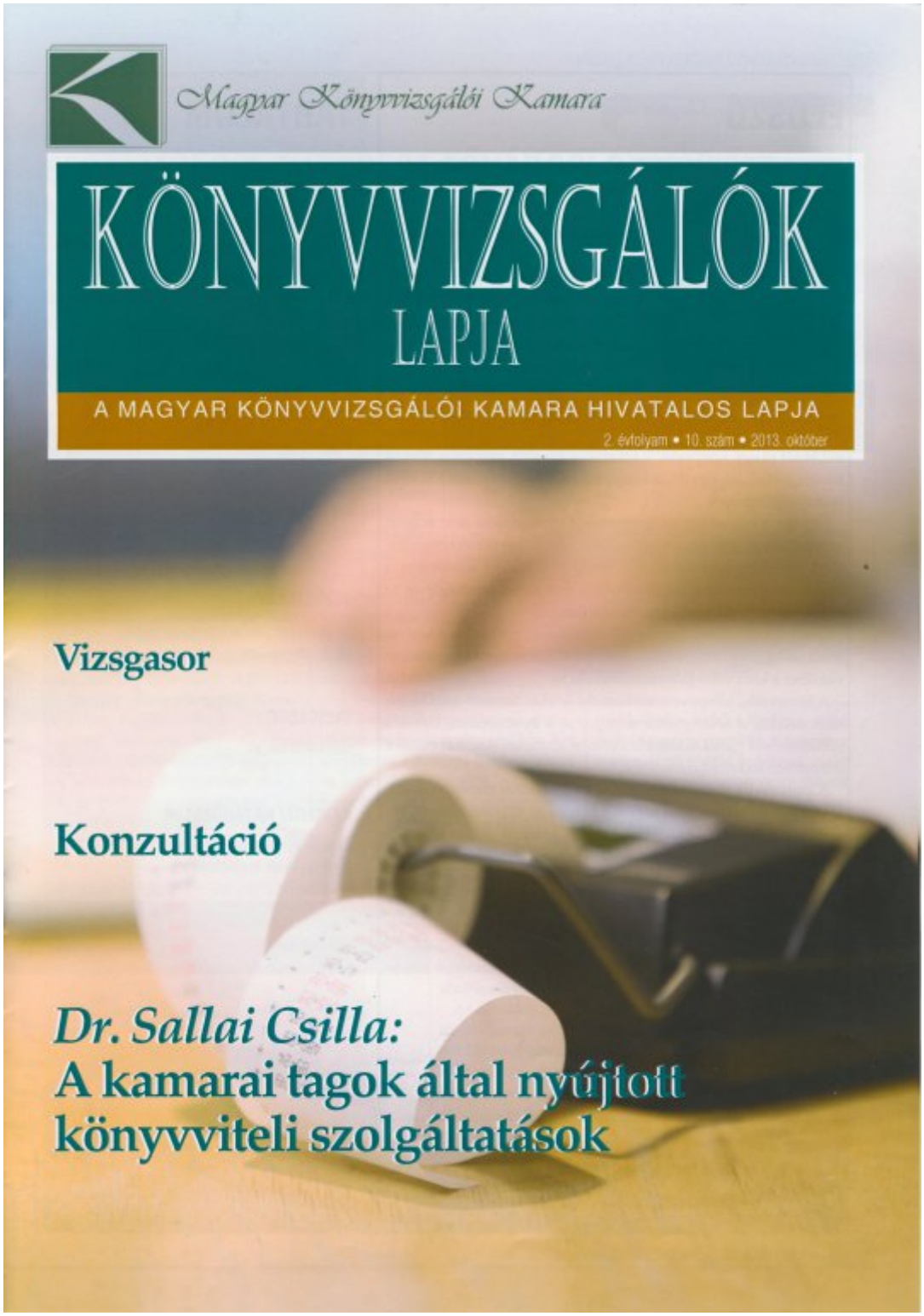
Könyvvizsgálók Lapja - 2013. október

ELŐSZÓ

A kamarai tagok által nyújtott könyvviteli szolgáltatások

Szinte nincs olyan könyvvizsgáló, aki munkája során ne találkozott volna olyan könyveléssel, amely nem ütötte meg az elvárt szintet. De mi is az elvárható színvonalú munka? A vállalkozással kapcsolatos adminisztratív feladatok közül melyek tartoznak a könyveléshez, s melyeket kellene a vállalkozásoknak saját kereteik között megoldani? Mitől jó egy könyvelő? S számtalan további megválaszolatlan kérdés terheli az ügyfél, a könyvelő és a könyvvizsgáló közötti kapcsolatrendszert.

S ez így is lesz addig, amíg nem kerül kidolgozásra és az érintett körben (számviteli szakma és vállalkozások, ügyfelek) elfogadtatásra egy olyan normarendszer, amely a végzendő feladatokat, a kapcsolatok minőségét, a könyvviteli munka szakmaiságát és az etikai követelményeket nem foglalja össze.

Csak ez által válnak mérhetővé és összehasonlíthatóvá a könyviteli szolgáltatók, s az általuk nyújtott teljesítmények. Egyúttal ez vezethet a könyvelői piac tisztulásához is.

A könyvelés, könyvvezetés komoly értéket teremtő munka, hiszen nélküle a költségvetés nem juthat a bevételeihez, illetve a vállalkozások gazdálkodása is nyomon követhetetlen. Ezt minden érintettben tudatosítani kellene.

A könyvvelői társadalom mögött lévő szakmai szervezetek ma, a jelenlegi formában nem képesek átfogni az szakma egészét, így nem is tudják kellően képviselni annak érdekeit. A megfelelő érdekképviselet és munkamódszertani háttér hiányában tovább fokozódik a könyvelői szakma kiszolgáltatottsága, folyamatos anyagi és erkölcsi fenyegetettsége.

Dr. Sallai Csilla
MKVK Könyvelői Tagozatának elnöke

TARTALOM

KAMARAI BESZÁMOLÓ

Beszámoló az MKVK Budapest Fővárosi Szervezet munkájáról _____ 3

FELVÉTELI BIZOTTSÁG HÍREI

Tagfelvétel, státuszmódosítások, minősítések _____ 5

KAMARAI KONZULTÁCIÓ

EVA megszűnés, végelszámolás _____ 6

Könyvvizsgálói összeférhetetlenség és függetlenség _____ 7

TANULMÁNY

Dr. Sallai Csilla: A kamarai tagok által nyújtott könyvviteli szolgáltatások _____ 8

VIZSGASOR

Számvitel és elemzés _____ 10

KAMARAI HATÁROZATOK

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara 2013. szeptember 13-i elnökségi ülésének határozatai _____ 12

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnökségének írásbeli szavazás útján hozott határozata (2013. október 1. és 2013. október 7.) _____ 12

KÖNYVVIZSGÁLÓK LAPJA | Főszerkesztő: *Dr. Lukács János*, a Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöke | Felelős szerkesztő: *Dr. Ladó Judit*, a Magyar Könyvvizsgálói Kamara szakmai alelnöke | Szerkesztőség: Magyar Könyvvizsgálói Kamara 1063 Budapest, Szinyei Merse u. 8. | Kiadja: Saldo Zrt. (1135 Budapest, Mór u. 2–4.), felelős kiadó: *Dr. Bokor Pál*, vezérigazgató.
www.mkvk.hu | konyvvizsgaloklapja@mkvk.hu
ISSN 2063–2169

TANULMÁNY

A KAMARAI TAGOK ÁLTAL NYÚJTOTT KÖNYVVITELI SZOLGÁLTATÁSOK

MILYEN TEVÉKENYSÉGEKET VÉGEZHET A KÖNYVVIZSGÁLÓ?

A kamarai törvény [2007: LXXV] (továbbiakban: kkt) szabályozza a könyvvizsgálók által végezhető tevékenységek körét.

„A könyvvizsgáló cég folytathat minden olyan egyéb tevékenységet is, amely nem ütközik a törvény, a kamara alapszabálya, valamint etikai szabályzata rendelkezéseibe." (38. §)

A könyvvizsgálat mellett végezhető szolgáltatásoknál figyelemmel kell lenni a kamara etikai szabályzatában foglaltakra is.

„A könyvvizsgáló cégek esetében a jogszabályok, az alapszabály, az etikai szabályzat és az IFAC könyvvizsgálói etikai kódexe alapján egyedileg kell mérlegelni, hogy a könyvvizsgáló cég jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálat melletti egyéb tevékenysége összeegyeztethető-e a könyvvizsgálattal." [B.1.2. (4)]

A fenti megközelítés alapján a könyvvizsgálati tevékenység mellett a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló társaság – többek között – könyvviteli, könyvvezetési szolgáltatást is folytathat. Természetesen figyelemmel kell lenni az etikai szabályzat további korlátozásaira is [pl. 2.3. (2)].

KÖNYVVITELI SZOLGÁLTATÁS

Az egyik legfontosabb kérdés a könyvviteli szolgáltatásoknál, hogy valójában milyen feladatok ellátásával bízza meg a könyvelőt a megbízója, illetve milyen feladatok teljesítését vállalja el a könyvelő.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Szt.) 150. § szerint:

(2) A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozik különösen:

a) a számviteli politika, a könyvviteli elszámolás, a beszámolókészítés rendszerének, módszerének kialakításával (ideértve a belső információs rendszer kialakítását is), a számlarend, a könyvvezetéshez, a beszámolókészítéshez szükséges szabályzatok elkészítésével, rendszeres karbantartásával kapcsolatos feladatok ellátása, beleértve a főkönyvi nyilvántartások vezetését, az összesítő feladások készítését, a beszámoló összeállítását, a beszámolóban, a könyvviteli nyilvántartásokban szereplő adatok elemzését, a gazdasági döntéseket megalapozó következtetések levonását is,

b) az elszámolások, a beszámolóban szereplő adatok jogszerűségének, szabályszerűségének, megbízhatóságának, bizonylatokkal való alátámasztottságának, a számviteli alapelvek követelményei megtartásának biztosításával a valóságnak megfelelő belső és külső információk előállítása, szolgáltatása.

Ez a megfogalmazás nem tesz (tehet) különbséget a kis és nagyvállalkozások, illetve a kiszervezett és belső könyvvitel között, illetve számos olyan tevékenységet is tartalmaz, amelyet kiszervezett könyvelésnél is a vállalkozáson belül kell (kellene) megoldani.

A MKVK etikai szabályzata is meghatározza a könyvvezetés, könyvelés fogalmát:

„A számviteli törvényben előírt szabályzatok elkészítése, a bizonylatok kontírozása, a könyvelési összesítések (feladások) készítése, könyvelése, a könyvviteli zárlathoz szükséges különféle számítások (ideértve az adókkal kapcsolatosakat is) végzése és az (egyszerűsített) éves beszámoló, az egyszerűsített beszámoló elkészítése."

Kiszervezett könyvelésnél ez utóbbi meghatározás sokkal jobban megközelíti a valójában végzett tevékenységet. Mivel az etikai szabályzat csak a kamarai tag könyvvizsgálókra vonatkozik, így ez a definíció nem alkalmazható kötelező erővel az egész könyvelői társadalomra.

A fenti keretek figyelembevételével minden könyvelő számára a ***könyvelési szerződés az alapdokumentum,*** amelyben a könyvelő és az ügyfél minél pontosabban meghatározhatja a végzendő feladatokat, illetve a hozzájuk tartozó felelősségi szabályokat.

TÁRSADALMI ELISMERTSÉG

Aktív kamarai tagság mellett a könyvvizsgáló csak kiszervezett könyvelőként vállalhat könyvviteli, könyvvezetési szolgáltatást. A könyvelői társadalom ennél jóval nagyobb Magyarországon jelenleg megközelítőleg 70 ezer fő rendelkezik jogosítvánnyal könyvviteli szolgáltatás végzéséhez.

Jelentős probléma, hogy a könyvelők össztársadalmi *elismertsége igen alacsony.* Ez igaz annak ellenére is, hogy:

- az ország a költségvetési bevételeit a könyvelőkön keresztül szerzi meg, mert ők készítik, nyújtják be a bevallásokat, s adják meg a vállalkozásnak a fizetendő adók összegét;
- a vállalkozások jelentős részével a könyvelő ismerteti meg (fordítja le a vállalkozás nyelvezetére) a jogszabályokat – felhívja a figyelmet az alkalmazási buktatókra, esetleges kiskapukra;
- a jogszabályokat azok életbelépésétől kell (kellene) helyesen alkalmaznia, miközben még nincs egységes szakmai és ellenőrzési gyakorlat – az értelmezések, állásfoglalások csak jóval később látnak napvilágot, s akkor az utólagos ellenőrzés már csak anyagi és/vagy presztízsveszteséggel valósítható;
- a könyvelőnek naprakész tudással kell rendelkeznie – a jogszabályok változását folyamatosan követnie kell;
- „polihisztor" – számvitel mellett adózási, jogi, technológiai, vállalatszervezési, pszichológiai ismeretekkel és tudással kell rendelkeznie;

- a munkához a magas szintű felhasználó IT-, adat- és programkezelési ismeret szükséges (könyvelési, bérszámfejtési, nyomtatványkitöltő és egyéb programok), illetve ezek felhasználói jogának, technikai hátterének birtoklása;
- nagy munkabírásra van szükség, mert a terhelés folyamatos, szinte alig van pihenésre idő a sok határidő miatt;
- folyamatosan fennáll az anyagi felelősség, mert a munkája után egy esetleges büntetés a kártérítési felelősség miatt jelentős anyagi veszteséget jelenthet. (Szakmai felelősségbiztosítással csak a könyvelők kb. negyed része rendelkezik.)

Tény, hogy a könyvelői társadalom szakmaiságát tekintve nagyon széles skálán mozog. *A piac nem minden esetben a magas szintű számviteli képzettséget és szaktudást ismeri el*, hanem a könyvelővel szemben az egyéb elvárások dominálnak, mint pl.

- a vállalkozás adóterheinek minimalizálása (még akkor is, ha ez nem minden esetben etikus vagy jogszabálykövető)
- a vállalkozás adminisztratív feladatainak minél nagyobb mértékű átvállalása;
- alacsony szolgáltatási díj.

Egy felmérés tanulsága szerint a könyvelők munkaidejének még a felét sem teszi ki a tényleges könyvelési feladatok.

Könyvelés (kontírozás + adatrögzítés együtt)	45 %
Adózási kérdések	25 %
Ügyfelek érdekében végzett adminisztráció	14 %
Bérszámfejtés, munkaügy	11 %
Saját iroda működtetése	5%

A vállalkozások jelentős része nincs tisztában a rá vonatkozó előírásokkal, dokumentálási kötelezettségeivel. Éppen ezért várják el a vállalkozások a könyvelőtől, hogy szinte minden adminisztrációs feladatot ő végezzen el.

A könyvelők *érdekérvényesítő képessége* – úgy egyénileg, mint a könyvelői társadalom egészét tekintve – csekély. Az érdekérvényesítéshez nincs meg az a szervezeti háttér, amely az egész könyvelői társadalmat felölelné. Szükség volna az egész könyvelői *társadalmat átfogó szakmai szervezetre, szerveződésre.*

A SZAKMA JÖVŐJE

Olyan *szakmai iránymutatást kellene kidolgozni*, amely tartalmazza *minimum* a következőket:

- könyvelési szolgáltatás pontos körülhatárolása;
- opcionális szolgáltatások nevesítése (akkor ajánlhatja fel a könyvelő, ha ahhoz szakképzettsége, szakmai ismerete, kapacitása van);
- könyvelő és ügyfél közötti kapcsolatrendszer tartalma, formái;
- könyvelők egymás közötti kapcsolata, taralma, formája;
- könyvelők és hatóságok kapcsolata;
- elvárható szakmaiság;
- etikai normák.

Csak egy a könyvelés területére vonatkozó – a könyvvizsgálati standardrendszerhez hasonló – normarendszer biztosíthatja az elvállalt, illetve elvégzett szolgáltatások összehasonlítását. Addig, amíg a minimum elvárási szint nincs definiálva, nem lehet objektív minőségről beszélni. Az MKVK Könyvelői Tagozata már 2011-ben felvetette egy ún. „Könyvelési módszertani ajánlás" szükségességét, s az elképzelést a Szakértői Bizottság is támogatta.

Ahhoz, hogy a MKVK tagjaiként tevékenykedő könyvelők kiemelkedjenek az átlagos könyvelői társadalomból, biztosítani kellene számukra

- az alkalmazandó *könyvelési munkamódszertant*, amelyek garanciát jelent a könyvelői munkában is a minőségre;
- azt a *szakmai oktatást*, amely biztosítja az egységes könyvelési színvonalnak és módszertannak való megfelelést;
- azt a meggyőzést vagy *„reklámot"*, amely a vállalkozói társadalomban is tudatosítja a könyvelő értékeit, s kimozdítja a „szükséges rossz" megítélésből;
- azt az *anyagi és erkölcsi megbecsülést*, amely lehetőséget teremt a nyugodt munkavégzésre.

Ha azonban minőségbiztosítás okozta *többletteher* (idő, munkamennyiség, esetleg anyagi) *nincs arányban azzal az előnnyel, amit a magasabb színvonal jelenthet* (pl.: jobb, fizetőképesebb ügyfelek), akkor a könyvelést (is) végző könyvvizsgálók nem lesznek érdekeltek a szakmai színvonal emelésében, s *így partnerek sem lesznek annak kialakításában, bevezetésében.*

Ha a Kamara alakítja ki a könyvelő tagjainak a magasabb színvonalat, vonzerő lehet a mérlegképes könyvelők egy része számára is opcionális csatlakozásra. Ezzel az egész szakma jól járhat.

Dr. Sallai Csilla
MKVK Könyvelői Tagozatának
elnöke

Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Chamber of Hungarian Auditors

